

Tekst źródłowy N 1

Fragment przemówienia Ottona von Bismarcka w komisji budżetowej Landtagu Prus z 30 IX 1862 r.

Powracając raz jeszcze do naszego narodu.

(...) Niemcy nie oczekują od Prus liberalizmu, lecz siły. Bawaria, Wirtembergia, Badenia mogą tolerować liberalizm i dlatego nikt nie przeznacza im roli Prus. Prusy powinny zebrać i zachować swoje siły, aż do odpowiedniej chwili, którą już niejednokrotnie zmarnowały. Granice Prus po traktacie wiedeńskim nie sprzyjają zdrowemu życiu państwowemu. Wielkich zagadnień chwili nie rozstrzyga się za pomocą mów czy postanowień większości (to właśnie był wielki błąd lat 1848 i 1849), lecz krwią i żelazem.

1. *Jaką rolę w Niemczech mają, zdaniem Bismarcka, do odegrania Prusy?*
2. *Jakie cechy osobowości ujawnia Bismarck w tym przemówieniu?*

Ad. 1. Prusy miały odegrać decydującą rolę w zjednoczeniu Niemiec. Dysponowały atutem siły, wewnętrznej stabilności, oraz wysokim rozwojem gospodarczym. Rządzone twardą ręką Bismarcka miały zająć czołowe miejsce w Rzeszy. Prusy miały dążyć do zjednoczenia Niemiec „krwią i żelazem”, czyli nie licząc się z nikim i z niczym, zwłaszcza z decyzjami większości.

Ad. 2. Cechy osobowości premiera Prus:

- Preferuje rządy silnej ręki.
- Jest przekonany o sile swojego narodu.
- Jest agresywnym politykiem i bardzo zdeterminowanym, zdecydowanym.
- Ma ogromne ambicje i ambitnie zarysowuje cele swoje i Prus.
- Jest to postać bardzo niebezpieczna, człowiek przewrotny i sprytny, umiejący wyciągać wnioski z błędów historii (za taki błąd uważa parlamentarne próby zjednoczenia Niemiec podczas Wiosny Ludów).

(Piotr)